

Építkeznek az Ecsetgyár

Hónapok óta kisebb építkezések folynak a Szegedi Ecsetgyár területén, melyeknek az a célja, hogy az üzem korszerűtlen részeit átépítsék a mai követelményeknek megfelelő helyiségekre. Jelenleg a szórhasító, a főző és a szárító kibővítése folyik. Ezek eddig egészségtelen, sötét szobákban voltak, de átalakításuk után higiénikus, világos és tiszta munkahelyekké válnak.

A jövő hónapban egy új épület emeléséhez is hozzákezdnek az Ecsetgyárban, mivel megérkezik az üzem részére a már annyira várt szárítógép. Az épületet a rönktérn építik fel, ugyanis innen lehet majd a legkönnyebben megközelíteni. Az új, négy köbméter fa befogadására alkalmas szárítógép megoldja a gyár eddigi állandó problémáját a feldolgozásra kerülő faanyagok szárításával kapcsolatban. Előreláthatóan még év vége előtt megkezdik üzemeltetését is.

Már a télre készülnek a szegedi kémények gondozói

Több mint negyvenezer kéményt égettek ki az idén

Mi tagadás, a háziasszonyok nem szívesen takarítanak a kéményseprők után a lakásban, még a babonások sem, akik pedig addig szorongatnak, kabátjukon egy-egy gombot, míg el nem tűnik szemük előtt a szerencsét jelentő kormos ember. Akad ház, ahol akár le is tagadnak a füstölő kéményeket, mondván, hogy az a szomszédé. Ugyanígy megtörténik, hogy egy-egy esetben hallgatnak a lakásban lévő kéményaknáról, amely a szekrény, vagy más tárgy hátamögött húzódik meg a falban. A korom viszont időről időre összegyűlik ott, visszahullva a kéményből, s könnyen meggyulladhat és lakástűz is okozhat.

Szegeden történt nemrégiben, hogy a kéményseprésre, égetésre megjelenő kéményseprőt eltanácsolták az egyik házból azzal, hogy nincs több tisztításra váró akna. Mire őt házzal arrébb ért, lélekcsakadva rohantak utána. Akkorra ugyanis meggyulladt az aknában a korom, az aknaajtó áttűzsedgett és meggyújtotta az előtte álló szekrényt, majd pillanatok alatt lángba borult az egész lakás.

Már tavasszal megkezdődik a munka

Ennek az esetnek, szerte futott a híre a városban, s azóta mind ritkább a kémény és a kormosító akna eltagadása. Aki viszont

mégis megteszi, felrúgja a kötelező tűzrendészeti előírásokat, ez a túlzottság szabálysértési eladója előtt teszi ígéretet és fizet bírságot, hogy el ne felejtse más, a közérdekű tűzvédelmi rendelkezések mindenkor betartását.

Télen-nyáron van munkájuk a kéményseprőknek: tavasztól őszi égetnek, később a fűtési idény zavartalanítására. Télidőben is minden hónapban le kell söpörni a kéményeket, s bizony van belőlük elég. Szegeden és a szegedi járásban pontosan 76 828 kémény van, s ez ideig közel 65 százalékat kiégették már az idén, a többi pedig október végéig mindenképpen. Szegeden, a körúton belül 3200, a külvárosban 2800, a járás községeiben 2400, a tanyavilágban pedig 1400 kémény jut felfoszlatás szerint egy kéményseprőre.

Mit mutat a statisztika?

Számon tartani is sok, nemhogy rendszeresen és pontosan karban tartani ennyi kéményt, sorra mászni a háztetőket, állandó életveszélyben egyensúlyozni a tetőzetek kéményseprő-járdáin stb. S kint a tanyákon, a ritkán lakott helyeken sárban-hóban sokszor 2-3 kilométert is kell gyalogolni egy-egy órányi munka elvégzése miatt. Kétféle kémény vár rájuk napról napra, az egyik a jobb, a mászható, a másik az úgynevezett henger-kémény, amelyet seprni is égetni kell. A könnyebb kezelési, mászható kémény leginkább Alsóvárosban található, más városrészekben már nemigen. Hosszú évek óta két esztendővel ezelőtt fejezték be először az összes kémények égetését, vagy ahogy ők mondják: akkor égették ki első alkalommal alaposan a várost. A tűzesetek statisztikáján ez meg is látszik, mert azóta mintegy 50 százalé-

kal csökkent a kéménytüzelőfordulás, amely nem egy esetben komoly károkat is okozott.

Inkább egy kis takarítás

Mint ahogy minden más közérdekű munkát sem lehet akadályozni, úgy a kéményseprők tevékenységét sem, amely azzal is jár, hogy esetenként időben figyelmeztetik a lakókat az esetleges tűzrendészeti hiányszavakra. A »vak«-kéményt, vagy a nem használt füstcsövet ne papírral, ronggyal, hanem tűzálló anyaggal zárják el a használatától. Sok helyen rossz a kéményajtó, különösen a padlásokon, s ez igen veszélyes, mert hideg levegőt kapva, a kémény leszurkosodik, s gyűlékonyvá válik. A kéményfuga-rendelenségek pedig az állandó tűzveszély mellett sorozatos kellemetlenséget is okoznak, netán a kéményajtó is rossz, s az ellenhuzat súvó füsttel borítja el időnként a lakást.

Ilyen és ehhez hasonló bosszúságok elég gyakoriak, mert nem minden esetben hallgatnak a háztulajdonosok és a lakók a kéményseprők tanácsára, figyelmeztetésükre, amelyet pedig a jószándék és a hivatástudat mondat velük. Lassan-lassan mégis kimegy a »divat«-ból, hogy csak újesztendő napján szívesen látott vendég a házban a kéményseprő, mert állítólag akkor szerencsét hoz. És a szürke hététköznapokon? Akkor és más-
(1-)

Hogyan fogják az intrikust?

Tavaszi olvadáskor

az alpesi fenyő egyik ágán egy tollászokodó varjú megvárja a havat, egy szemcse a végtelen hótakaróra esik és peregeve megindul lefelé. Gurul, gurul, és hozzátapad a ragadós hó és hízik, hízik a hógombolyag, akkorára nő, mint egy labda... mint egy hordó... mint egy óriáskerék, és már nem pereg, hanem zúdul, hogy maga alá temessen valamit.

S bármikor, az életben elindul egy szájról egy könnyelmű és hamis mondat: »Kovács korrupt« — és megy, megy, szájról szájra, megtévezve, megdagasztva, először mint csöndes, hátamögötti kritika... azután mint enyhe megvetés... s végül mint megsemmisítő erkölcsi ítélet.

A madár, amely megrúgta az ágát, s az ember, aki az első könnyelmű mondatot tévedésből, vagy rosszindulatból szárnyára engedte, már másik ágon tollászokodik, illetve másik ismerőséről süttog, s kezdődik minden előről, azzal a különbséggel, hogy a varjú nem tudja, mit csinál, az ember pedig nem gondolja meg, vagy nagyon is meggondolja. S van-e valaki, aki végére tudna járni ennek a két kusztá gombolyagnak, aki vissza tudná pergetni, hogy melyik volt az első szemcse hó, s az első »véleményezés«, ha kezdetben ráhagyjuk? Nincs — s mivel nem is lehet, az ítélet rendszerint könnyűnek találhatik, de mihaszna, mikor már kárát tapasztalta a természet, vagy az egyes ember! Mégis — néha az emberi tehetetlenség szála is végtelenül hosszúvá nyúlik — egészen az utóbbi időkig alkalmas volt ez a »láncreakció« egyes emberek befekettetésére, vélt vagy valódi hibáinak felnagyítására, és aki elindította és továbbította a szárnyas »stafétabotot«, mindig a »beszélők«, »mondják«, »így hírlík«-tákarója alatt maradt.

zúdítja, hihetetlenül egyszerű. Vegyük azt a példát, hogy jelenlétünkben X kompromittálón nyilatkozik Y-ről. Ilyenkor nem szabad restellini az elmarasztalt megkeresését, hadd hallja ő is, szemlélje szembe és az informátor neki is feleljen: honnan, kitől van ez az értesítés? Ha nem tud határozott választ adni, intrikust, pletykást, rosszindulatú embert fogunk; s ha nem az ő szemében csíptük meg, két-három emberig visszamenőleg bizonyára megtaláljuk. A hatás annál biztosabb, minél előbb megtörténik a számonkérés. Olyan esetben is kamatozik ez a rövid út, amikor valaki munkatársát akarja »bemártani« főnökénél a párnázott ajtó mögött.

Ennek az eljárásnak a hatásosságában különösen akkor lehetnének biztosak, ha »értesítéseinket« nem adnánk tovább, hanem mindegyiket tudomására hoznánk annak, akit közvetlenül érint.

Nem vagyunk

abban a szerencsétlen helyzetben, hogy tévedésekről, botlásokról, hibákról ne beszélhetnénk nyíltan. Aki kiterített kártyákkal, pyllá lelkiismerettel és becsülettel szándékkal bírál, szemlélte számba celekszi, akár népes fórumon is. Az viszont, amit valaki csak suttogva mer elmondani egy harmadiktól, nem lehet meggyőződé. Le merem írni, hogy hibázni, tévedni éppen olyan joga egy dolgozó embernek, mint amilyen kötelessége — felismerve a hibát — kijavítani, de sietek hozzátenni, hogy ha valaki szó nélkül hagy felismert tévedést, hibát — személyre való tekintet nélkül — éppen az ellen vét, aki azt elkövette.

Erről az emberi

gyengeségről mégis jól esik most beszélni. Soha nem volt ilyen tiszta, ilyen egyenes a közélet és talán még sohasem volt a gyakorlat az, hogy »igazoltassuk« a »halomából« beszélt, felelős és felelőtlen értesítéseket, terjesztőikkel együtt. Nem általános divat még az ellen való egyedül határos módszer, de egyre biztatóbb mértékben hirdít, mind a közéletben, mind a magánéletben. Csúpan egy dolog szükséges végleges és teljes sikeréhez: kicsit nagyobb öntudat, kicsit több felelősség embertársaink és önmagunk iránt.

Nos, a módszer, amely a rágalom-lavinát, vagy egy-egy hiba mesterséges és rosszindulatú felnagyítását megállítja és az intrikusra

Ahhoz, hogy idáig eljussunk, még egy fontos felismerést meg kell fontolni — s az intrikusoknak is tudomásul kell venni. A szocialista társadalomban a közvélemény sohasem az emberek ellen van, — de az emberekért, s a hibák ellen! S ha ez így igaz, azzal a »baráti« szemlélettel is le kell számolni, hogy »én nem szólok, nem akarok kellemtelenséget a barátomnak vagy munkatársamnak, vagy magamnak«. De hiszen logikus is: figyelmeztetem hibájára, mert szeretem, pártolom, megbecsülöm, s hibái nélkül számomra is sokkal értékebb ember lesz. Példák tucatjait lehetne sorolni az életből, s különösen a vezetés e tekintetben is újszerű munkatípusából. A türelem, a hibák elkövetőivel tanúsított segítőkészség és jóindulat erre a leg-hitelesebb tanúnk.

Ezek után

nehéz is megérteni, miért van még ma is kultusza az emberekről való zűg-hírhordásnak, sajnos felőls fórumokon is. Szeretném hinni, hogy inkább csak helytelen és káros megszokásból, mint rosszindulatból, hiszen annyi rosszindulatú ember mégsem él közöttünk, amennyi felelőtlen, kőszá hír kering. A régi, rendszerünkön idegen szokásokat pedig ideje volna már véglegesen elnyúni! Akkor senkit sem sújthat igaztalan, felelőtlen emberek által kelesztett és dagasztott pletyka-lavina.

Simon István

„Betűvetési mozgalom” Vietnámban

Szeptember 3-án múlt öt esztendője, — amint arról megemlékeztünk, hogy Észak-Vietnam népe felszabadult a francia gyarmatosítók igája alól. Ez az öt esztendő nemcsak a gazdasági építésben, hanem a kulturális előrehaladásban is jelentős eredményeket hozott. Az egyik legfontosabb feladat: felszámolni az analfabétizmust. Széleskörű harcot indítottak az írástudatlanság megszüntetésére és ennek érdekében a legkülönbözőbb módszereket dolgozták ki az iskolai oktatás mellett. Ma az írástudatlanság elleni küzdelem valóságos népi mozgalommá vált Vietnámban és ennek számtalan megnyilatkozása tapasztalható.

Uton, útfélen láthatók például táblák, amelyek néhány betűt, vagy rövid kis szócikát írtak. Ezek a táblák azt a célt szolgálják, hogy a munkából jövő-menő emberek mindig a szemük előtt lássák és ismereteikhez egy-egy újabb betűt sorolhassanak. Nem egyszer többen is összejönnek egy-egy ilyen felirattal, s mindíg akad valaki, aki megmagyarázza, hogyan kell írni, olvasni a felrajzolt betűket. Egy másik érdekes módszert több nagy piacon

tanító fogadta őket, s akkor mehettek tovább, miután megtanulták az aznapra előírt betűt.

Mondhatni, hogy az egykor elmaradott vietnami egyszerű emberek ma, a halatlanul fellendült építőmunka mellett, a betűvetés lázában is égnek. Még az is előfordult, hogy a bivalyok oldalára rajzoltak fel krétával egy-egy nagy betűt, hogy a munkában lévő parasztok napközben is láthassák és megtanulják. Az egykori írástudatlanok szívesen veszik ezeket az ötleteket, s mindjobban fogynak azoknak a száma, akik nem ismerik a mindennapi élet oly elemegyetlen kellékét, a fejeződé, a műveltség alapját, az ábécét.

Képünkön munkából hazatérő vietnami parasztokat láthatunk, amint egy ország-magyarazza, hogyan kell írni, olvasni a felrajzolt betűket. Egy másik érdekes módszert több nagy piacon

Nagy lendülettel indul a Kenderfonóban a „Szakma ifjú mestere” mozgalom

A Kommunista Ifjúsági Szövetség felhívása nyomán a Szegedi Kenderfonógyár szakszervezeti bizottsága és a KISZ-szervezet nagy lelkesedéssel fogott a »Szakma ifjú mestere« mozgalom megszervezéséhez. A lelkesedés nem hiányzott a fiatalokból sem, és csakhamar több mint ötven fiú és lány csatlakozott a mozgalomhoz. Két csoportot szerveztek számukra. Egyikben a különböző üzemrészek, a cernázó, vizesfonó, előfonó, gombolyító és szárazfonó ifjú gépesei, kisegítői, anyag-szállítói, szedői valamint zsinórozói, a másik csoportban az üzemfenntartó műhely fiatal lakatosai, esztergályosai, maróssai és ipari tanulóik indulnak a »Szakma ifjú mestere« cím elnyerésére. A fiatalok csaknem 90 százaléka KISZ-tag.

A verseny feltételeit természetesen megszabták. Termelési feltétel a hathavi átlagban felül 3 százalékos túlteljesítés, a minőségi munka, a munkafegyelm betartása, a lelkiismeretes gépkarbantartás, és a szakmai oktatáson való részvétel utáni vizsga letétele.

Az oktatás egy éven át tart, havi egy-egy előadással, melyet a gyár legkiválóbb szakemberei tartanak. A jövő hét keddjén lesz az üzemrészekből jelentkező fiatalok számára az első előadás. Ezen Viktor Sebestyén mérnök a gyárban feldolgozásra kerülő nyersanyagokat ismerteti. A fenntartási részleg ifjú dolgozóinak számára Bakos József üzemfenntartó mérnök tart előadást pénteken.

Ismeretes, hogy a »Szakma ifjú mestere« mozgalomban három — arany, ezüst és bronz — fokozatot

lehet elérni. A kenderfonóbeli fiatalok előtt is ez a cél áll, ha megfelelnek a feltételeknek: jól vizsgáznak és szakmai tudásukkal, magatartásukkal, a társadalmi munkában való szíves részvétellel kiérdemlik a kitüntető címet. Akkor a KISZ és az üzem elismerése sem fog elmaradni, mivel már elhatározott dolog, hogy az igazgatói alaptól pénzjutalmakat is kapnak a három fokozat elnyerői.

A »Szakma ifjú mestere« mozgalomban résztvevők munkáját és eredményeit élénk figyelemmel kíséri a gyár egész kollektívája, s az első értékelésre már fél év múltán sor fog kerülni.

Hódmezővásárhelyt is népszerű a Szegedi Nemzeti Színház

Kétszeresére emelkedett az állandó bérlokk száma

A Szegedi Nemzeti Színház több éve gondoskodik a környező községek és városok művelődési igényeinek kielégítéséről, s egyre több tájékoztatással örvendeztetik meg a színházzal nem rendelkező városok és községek lakosságát. Színházunknak ezt a tevékenységét mindegyik örömmel fogadták, sőt egyes helyeken olyan kivánság is felmerült, hogy tegyék rendszeressé az előadásokat. Elsőként Hódmezővásárhely jelentkezett ezzel az igényvel, s hamarosan létre is jött a megegyezés: a hódmezővásárhelyi Városi Színház keretén belül minden héten két alkalommal, azonos napokon, előre meghatározott programmal tart előadásokat a Szegedi Nemzeti Színház.

Ez a körülmény már a múlt évadban is lehetővé tette, hogy az előadásokat bérleti alapon szervezzék meg. Tavaly 440 hódmezővásárhelyi dolgozó váltott éves bérletet, de számuk az idei szervezőmunka első heteiben, a bérletezés befejezése előtt már 800 fölé emelkedett. A bérlokk nagyobb hányada, körülbelül 70-75 százaléka üzemi dolgozó, munkás, vagy dolgozó paraszt, közöttük az állami gazdaságok és termelői szövetkezetek több dolgozója is.

E nagy érdeklődés eredményeként a Szegedi Nemzeti Színház hódmezővásárhelyi előadásait bizonyára minden esetben telt házzal vonzanak, miként az idei szezon szerdai megnyitó előadásán is.